

Dosarul nr. 2rac-297/21

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Rezina (jud. I. Parii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

## ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „Evolar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Evolar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Imper-Agro” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Evolar” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea din 12 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei sediul Rezina, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 2 august 2019, SC „Evolar” SRL, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Imper-Agro” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 000000557 din 28 martie 2017, încheiat între SC „Evolar” SRL, în calitate de vânzător și SRL „Imper-Agro”, în calitate de cumpărător, vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat un distribuitor de îngrășăminte minerale, acesta fiind livrat la adresa cumpărătorului, fapt confirmat prin factura fiscală seria WH nr. 4127894 și actul de predare-primire, iar potrivit pct. 3.4 din contract, suma totală în mărime de 85 538 de lei urma a fi achitată până la 31 martie 2017.

A menționat că de către SRL „Imper-Agro” au fost încălcate prevederile contractuale privind termenul de plată a prețului și în baza pct. 4.4 din contract, a fost calculată o penalitate pentru 180 zile de întârziere în sumă de 76 556,51 de lei, pentru perioada 31 ianuarie 2019 - 29 iulie 2019.

A comunicat că tot la 28 martie 2017, între părți a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 000000558, în temeiul căruia vânzătorul SC „Evolar” SRL a vândut, iar cumpărătorul SRL „Imper-Agro” a cumpărat un cultivator plivitor cu arc 8 mm EXPOM 9 m matr. 2596 - 1 buc, prețul acestuia constituind 139 230 de lei, care urma a fi achitat până la 31 martie 2017.

În aceeași zi, marfa indicată a fost livrată cumpărătorului, fapt confirmat prin factura fiscală seria WH nr. 4127895 și actul de predare-primire.

A evidențiat că, deoarece SRL „Imper-Agro” nu a achitat prețul pentru bunul livrat la data convenită, în temeiul pct. 4.4 din contractul de vânzare cumpărare, a fost calculată o penalitate pentru 180 zile de întârziere în mărime de 111 526,71 de lei, pentru perioada de 31 ianuarie 2019 - 29 iulie 2019.

Astfel, datoria totală pe care urmează să o achite pârâta este de 222 768 de lei și penalitatea în mărime de 188 083,22 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 10, 15, 775, 949, 996 Cod civil, art. 94, 96, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Imper-Agro” în beneficiul SC „Evolar” SRL a datoriei în mărime de 222 768 de lei pentru prețul bunurilor procurate, a penalității în mărime de 188 083,22 de lei, a taxei de stat în mărime de 12 325,53 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6 000 de lei.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei sediul Rezina, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate din contul SRL „Imper-Agro” în beneficiul SC „Evolar” SRL datoria în mărime de 172 768 de lei, penalitatea contractuală în mărime de 30 000 de lei, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr. 000000557 și nr. 000000558 din 28 martie 2017, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în partea admisă din acțiune în mărime de 6 083,04 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei, iar în total suma de 210 851,04 de lei.

În rest, pretențiile privind încasarea diferenței datoriei și a penalității au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SC „Evolar” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că potrivit actului de verificare a datoriilor reciproce pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 27 iunie 2019, semnat de SC „Evolar” SRL și SRL „Imper-Agro”, datoria SRL „Imper-Agro” față de SC „Evolar” SRL a constituit suma de 172 768 de lei și, potrivit aceluiași act, SRL „Imper-Agro” a stins parțial datoria formată inițial prin achitarea către SC „Evolar” SRL, în baza contractelor încheiate la 28 martie 2017, suma de 50 000 de lei.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au conchis că necesită a fi micșorată penalitatea în condițiile speței, considerând-o exagerată, constatând astfel că mărimea penalității pretinsă este mai mare decât suma datoriei de bază.

Totodată, a fost menționat că din materialele cauzei rezultă lipsa indiciilor concrete privitor la prejudiciile real suportate de creditor în contextul neexecutării obligației în termen, iar drept urmare este corectă și întemeiată soluția pentru micșorarea cuantumului penalității, or aceasta corespunde spiritului și principiului

proportionalității și achitabilității declarat de legea civilă implicit art. 630 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019.

Prima instanță și instanța de apel au apreciat mărimea cheltuielilor de asistență juridică reale, necesare și rezonabile în mărime de 2 000 de lei.

La 23 octombrie 2021, SC „Evolar” SRL, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea reducerii clauzei penale, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au redus suma penalității, interpretând eronat în acest sens prevederile art. 630 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019.

Instanța de apel a indicat temeiurile legale privind reducerea clauzei penale, însă, nu s-a expus în motivarea deciziei asupra faptului că intimata nu a solicitat reducerea clauzei penale, doar în referința anexată în instanța de fond, SRL „Imper-Agro” a solicitat respingerea ca tardivă în partea încasării penalității.

La fel, a menționat că intimata nu a prezentat careva probe care să confirme situația financiară precară care ar fi permis reducerea clauzei penale.

A evidențiat că instanța de apel a dat o apreciere eronată, indicând că suma penalității este una exagerată în coraport cu suma datorată.

Astfel, a accentuat recurenta că a solicitat încasarea sumei penalității în mărime de 155 491,20 de lei, care în coraport cu suma datoriei de 172 768 de lei, nu prezintă o sumă excesivă, atât timp cât procentul penalității a fost prevăzut și negociat de ambele părți în contractul de vânzare-cumpărare, cu atât mai mult că a solicitat o sumă minimă, or procentul a fost calculat în baza pct. 4.4. din contract și nu în baza pct. 4.5., deoarece datoria la data înaintării acțiunii a fost achitată parțial.

Instanța de apel nu a luat în calcul că suma datoriei nu a fost achitată după înaintarea somației, înaintării acțiunii și nici pe parcursul examinării cauzei, până în prezent.

Totodată, instanța de apel nu s-a expus, iar intimata nu au prezentate probe care să confirme temeiurile reducerii clauzei penale, în situația în care debitorul nu a achitat suma datorată pe parcursul a 4 ani de zile, iar suma de 155 491,20 de lei este una echitabilă.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de doar 2 000 de lei, a afirmat că avocatul Tatiana Guțu a solicitat un onorariu mult mai mic în coraport cu anexa nr. 2 din Recomandările privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanța de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, decizia nr. 2 din 30 martie 2012, iar suma onorariului încasată de către instanța de judecată este una foarte mică, având în vedere faptul că reprezentantul SC „Evolar” SRL a participat la 6 ședințe de judecată care au fost amânate din cauza intimei.

La 5 noiembrie 2021, în adresa SRL „Imper-Agro” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SC „Evolar” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la

materialele dosarului (f. d. 85), fiind recepționată la 14 noiembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 87).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 august 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 71), însă careva date care ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 octombrie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SC „Evolar” SRL, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Evolar” SRL, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SC „Evolvar” SRL, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea Comercială „Evolvar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic